

BOXHOLMS KOMMUN
KOMMUNSTYRELSEKONTORET

2023 -03- 31

Diariernr

Diarieplanbeteckn.

Handläggare

Granskning av bokslut och årsredovisning per 2022-12-31

Granskningsrapport

Boxholms kommun

KPMG AB

2023-03-09

Antal sidor 7

Innehållsförteckning

1	Bakgrund	2
1.1	Syfte och revisionsfråga	2
1.2	Revisionskriterier	2
1.3	Metod och avgränsningar	2
2	Resultat av granskningen	3
2.1	Förvaltningsberättelse	3
2.2	Redovisningsprinciper	4
2.3	Balanskrav	4
2.4	Bedömning av fullmäktiges mål med betydelse av god ekonomisk hushållning	5
2.5	Resultatet	7
2.6	Balansräkning	8
2.7	Kassaflödesanalys	9
2.8	Driftredovisning	9
2.9	Investeringsredovisning	10
2.10	Sammanställd redovisning	10

1 Bakgrund

Vi har av Boxholms kommuns revisorer fått i uppdrag att granska bokslut och årsredovisning för räkenskapsåret 2022. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2022.

Kommunens revisorer ska enligt 12 kap Kommunallagen (KL) bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat. Revisorerna ska pröva om räkenskaperna är rättvisande. Revisorernas uttalande avges i revisionsberättelsen.

1.1 Syfte och revisionsfråga

Granskningen syftar till att översiktligt bedöma om:

- Kommunens årsredovisning har upprättats i enlighet med kommunallagen, lagen om kommunal bokförings- och redovisning och god redovisningssed i kommuner och regioner samt rekommendationer.
- Resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat, som är av betydelse för god ekonomisk hushållning

Vårt uppdrag är att granska årsredovisningen i syfte att ge revisorerna ett tillräckligt underlag för revisionsberättelsen.

1.2 Revisionskriterier

Bedömningsgrund för vårt uttalande avseende huruvida årsredovisningen i allt väsentligt är upprättad i enlighet med gällande lagar och regler bygger på följande revisionskriterier:

- Kommunallag (KL) och kommunal bokförings- och redovisningslag (LKBR)
- God redovisningssed, definierad av Rådet för Kommunal Redovisning (RKR) och Sveriges Kommuner och Regioner (SKR)
- Interna regelverk och instruktioner
- Fullmäktigebeslut

1.3 Metod och avgränsningar

Vår granskning sker i den omfattning som följer av God revisionsledning i kommunal verksamhet, främst såsom denna definieras av SKR¹ och Skyrev². Detta innebär att granskningen inte uppfyller de krav som ställs på en auktoriserad revisor eller ett auktoriserat revisionsbolag enligt revisorslagen eller internationella standarder för revision (ISA). Det innebär att vi inte uttalar oss över årsredovisningen så som vi gjort om dessa krav varit uppfyllda.

Vår granskning har varit inriktad på att hitta väsentliga fel (bedömda eller konstaterade) i årsredovisningen.

¹ Sveriges Kommuner och Regioner

² Sveriges Kommunala Yrkesrevisorer

Granskningen har inte som syfte att identifiera brottsliga handlingar, t ex förskingring.

I årsredovisningen har vi granskat de finansiella rapporterna samt tillhörande noter. Sidorna 6-39 har endast granskats utifrån om informationen är förenlig med de finansiella delarna. Vår granskning innebär att vi tar stickprov på de finansiella siffrorna och att informationen i förvaltningsberättelsen är förenlig med de finansiella delarna, dvs. vi granskar inte alla siffror på nämnda sidor. Övriga sidor i årsredovisningen omfattas inte av denna granskning.

Denna rapport sammanfattar främst i avvikelseform våra väsentligaste iakttagelser från granskningen.

Granskningen av årsredovisningen omfattar:

- Förvaltningsberättelse
- Resultaträkningen
- Balansräkningen
- Kassaflödesanalysen
- Noter
- Drift- och investeringsredovisning
- Sammanställda räkenskaper

Granskningen har genomförts genom:

- Dokumentstudier av relevanta dokument inklusive årsredovisningen
- Intervjuer med berörda tjänstemän
- Analys av nyckeltal för verksamhet och ekonomi i den omfattning som krävs för att bedöma om resultatet är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen
- Avstämning av väsentliga poster i resultat- och balansräkning mot erforderliga underlag
- Översiktlig analys av övriga poster

Rapporten är faktakontrollerad av ekonomichefen.

2 Resultat av granskningen

2.1 Förvaltningsberättelse

Enligt 4 kap. 1 § LKBR ska en årsredovisning innehålla en förvaltningsberättelse, resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys, noter, driftredovisning, investeringsredovisning och sammanställda räkenskaper (om sådana upprättas enligt 12 kap 2 § LKBR).

RKR preciserar i rekommendation 15 vad förvaltningsberättelsen ska innehålla minimum för att motsvara kraven på en förenklad förvaltningsberättelse. Nämndernas förvaltningsberättelser regleras inte av LKBR, utan betraktas som underlag till kommunens förvaltningsberättelse. Vi har inte granskat nämndvis redovisning.

Vi noterar att kommunens förvaltningsberättelse uppfyller kraven vilka preciseras i RKR R15.

Vår bedömning är att kommunen i huvudsak efterlever RKR:s rekommendationer.

2.2 Redovisningsprinciper

I årsredovisningen anges under avsnittet Redovisningsprinciper att redovisningen skett enligt god kommunal redovisningssed med vilket avses i överensstämmelse med LKBR och RKR:s rekommendationer.

Vid vår granskning har vi stickprovsvis granskat kommunens redovisningsprinciper, genom intervjuer och översiktlig kontroll, mot RKR:s gällande rekommendationer.

Vår bedömning är att kommunen i huvudsak efterlever RKR:s rekommendationer.

2.3 Balanskrav

En kommun ska enligt KL göra en avstämning av balanskravet och redovisas i förvaltningsberättelsen. Eventuella negativa resultat som uppkommer ska enligt KL regleras inom tre år. Om det föreligger synnerliga skäl finns emellertid möjlighet att inte reglera ett negativt resultat enligt KL 8 kap 5§. RKR har lämnat information om beräkning och redovisning av balanskravet utifrån tolkning av förarbeten till reglerna om balanskrav i LKBR och KL.

Kommunen redovisar en avstämning av balanskravet enligt KL i förvaltningsberättelsen. Kommunens underskott för året uppgår till 2 251 tkr (överskott om 1 732 tkr). Vid avstämning av balanskravet avgår realisationsvinster om 142 tkr (1 769 tkr) och inga orealiserade vinster tillkommer (911 tkr), varvid balanskravsresultatet uppgår till ett underskott om 2 393 (överskott om 874 tkr). Kommunen redovisar att det finns 1 879 tkr som inte behöver återställas pga "synnerliga skäl" med motiveringen att kostnaderna är av engångskaraktär som relaterar till en ökad avsättning för Åsbo deponin om 1 000 tkr, samt en nedskrivning på fordran till Kooperativet KNUT om 879 tkr. Kvarvarande underskott om 541 tkr ska återställas senast 2025 enligt upplysning i årsredovisningen.

Det fanns inget balanskravsresultat att återställa från tidigare år.

Det finns ingen resultatutjämningsreserv.

Det har i vår granskning inte framkommit någon ytterligare post att ta hänsyn till vid beräkning av balanskravsresultatet.

Bedömning

Balanskravet bedöms som ej uppfyllt då kostnaden för Åsbo deponin inte kan anses som "synnerligt skäl" då det torde vara en kostnad som är en del av kommunens verksamhet samt att den borde varit känd under en längre period.

Vi anser att kommunen bör utveckla motiveringen "synnerliga skäl" som stöd för att kostnaden inte ska återställas.

2.4 Bedömning av fullmäktiges mål med betydelse av god ekonomisk hushållning

Kommuner och regioner ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och i sådan verksamhet som bedrivs genom sådana juridiska personer som avses i KL 10 kap. 2-6 §§ (hel- och delägda kommunala bolag, stiftelser och föreningar).

I KL stadgas även att kommunerna ska ha en god ekonomisk hushållning, vilket får ses som ett överordnat krav och innebär i de allra flesta fall att det inte räcker med att intäkterna enbart täcker kostnaderna, eftersom det på längre sikt urholkar kommunernas ekonomi.

Enligt kommunallagens bestämmelser ska fullmäktige i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen.

I vår översiktliga granskning av fullmäktige fattade beslut avseende finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning har vi inte funnit något avvikande. Vi noterar dock att måluppfyllelsen för de verksamhetsmässiga målen är låg och att måluppfyllelsegraden behöver förbättras.

Vi noterar att kommunstyrelsen har gjort en sammantagen bedömning av huruvida god ekonomisk hushållning uppnås.

Vad gäller god ekonomisk hushållning så hänvisar RKR till förarbeten till kommunallagen där det betonas vikten av att mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning utvärderas för hela kommunala koncernen, d v s kommunen och dess kommunala koncernföretag gemensamt. Vi bedömer att målen för god ekonomisk hushållning inte omfattar kommunkoncernen som helhet.

Vi rekommenderar kommunstyrelsen att ta fram mål med betydelse för god ekonomisk hushållning för kommunkoncernen.

2.4.1 Finansiella mål

De finansiella målen är:

- *Resultatet i relation till skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning ska uppgå till minst 0,5 procent. Detta ska uppnås under mandatperioden 2019 – 2022.*

Bedömning

Utfallet för året är -0,6% men sett till perioden 2019 fram till bokslutet 2022 så är det totala resultatet under 0,0%, vilket innebär att målet inte har uppnåtts.

- *I jämförelse över planperioden ska soliditetens utveckling vara stigande för att motsvara en god ekonomisk hushållning. Soliditeten uppgick per 181231 till 46,6%. Inklusiv pensions-skuld var soliditeten minus 7,3%.*

Bedömning

Soliditet per bokslutet 2022 har sjunkit i jämförelse med föregående år och uppgår till 40,7% (42,2%), vilket innebär att målet inte har uppnåtts utifrån soliditet exklusive pensions-skuld. Däremot uppfylls målet inklusive pensions-skuld.

Kommunens bedömning

Kommunen bedömer att de inte uppnår god ekonomisk hushållning ur ett finansiellt perspektiv.

Sammanfattande bedömning

Kommunen har gjort en samlad bedömning huruvida god ekonomisk hushållning ur ett finansiellt perspektiv har uppfyllts. Vi har noterat att endast ett av två finansiella mål har uppfyllts.

2.4.2 Verksamhetsmål

När det gäller de verksamhetsmässiga målen finns det 38 mål, varav 28 (73%) har uppnåtts. Uppfyllandegraden är varierande inom respektive nämnd. Se respektive verksamhetsberättelse i årsredovisningen (se sida 12 i årsredovisningen) angående en närmare redovisning av mål och måluppfyllnad.

Kommunens bedömning

Kommunen bedömer att de inte uppnår god ekonomisk hushållning ur ett verksamhetsmässigt perspektiv.

Sammanfattande bedömning

Kommunen har gjort en samlad bedömning huruvida god ekonomisk hushållning ur ett verksamhetsmässigt perspektiv har uppfyllts. Vi noterar att målluppfyllelsegraden har förbättrats från tidigare år.

2.5 Resultatet

Resultaträkningen är uppställd enligt LKBR. Resultaträkningen innehåller årets externa intäkter och kostnader. Noter finns i tillräcklig omfattning och utgör specifikationer av resultaträkningens poster.

Vi har granskat resultaträkningen och har inte funnit några väsentliga felaktigheter.

Årets underskott uppgår till 2 251 tkr vilket är 6 777 tkr sämre än det budgeterade resultatet på 4 526 tkr i överskott. Verksamhetens intäkter har ökat med ca 16,1% medan kostnaderna har ökat med ca 6,1% jämfört med fg år.

Det redovisade resultatet avseende hela kommunkoncernen uppgår till 3 544 tkr (f g år 7 189 tkr).

Budgeterade skatteintäkter och statsbidrag för 2022 uppgick till 352,2 mkr (f g år 342,8 mkr) och utfallet blev 364,0 mkr (f g år 351,7 mkr), positiv budgetavvikelse på 11,8 mkr (f g år 9,0 mkr). Den positiva avvikelsen relaterar mestadels till ökade skatteintäkter.

Nettokostnaderna (exkl. finansiella poster) ökade under 2022 med 15,8 mkr jämfört med f g år. Nettokostnadernas andel av skatteintäkterna visar hur stor del av skatteintäkterna som används till den löpande verksamheten. Nettokostnaden i förhållande till skatteintäkterna uppgick till 101% (f g år 100%). Bidragande orsak till de ökade nettokostnaderna är främst köp av huvudverksamhet som har ökat med ca 3,4 mkr beroende på fler placeringar inom kommunen. Kostnader för försörjningsstöd bidrar även till de ökade nettokostnaderna med en ökning på ca 2,2 mkr.

2.6 Balansräkning

Balansräkningen är uppställd enligt LKBR. Balansräkningen ger i all väsentligt en rättvisande bild av tillgångar, skulder, avsättningar och eget kapital. Noter finns i tillräcklig omfattning och utgör specifikationer av balansräkningens poster.

2.6.1 Materiella anläggningstillgångar

- Boxholms kommun har under året investerat 17,7 mkr varav 11,3 mkr relaterar till utbyggnad av fibernätverk. Av detta har 7,4mkr omförts från pågående projekt. Vi har detaljgranskat den posten genom att stämma av ett urval av aktiverade fakturor mot bokföringen.
- Enligt RKR:s rekommendation nr 11.4, Materiella anläggningstillgångar, står det att "förväntas skillnaden i förbrukningen av en materiell anläggningstillgångs betydande komponenter vara väsentlig, ska tillgången delas upp på dessa. Respektive komponent ska skrivas av separat." I samband med införandet av s.k. komponentavskrivning så har kommunen börjat att tillämpa detta på anskaffningar som har skett fr.o.m. år 2015 och framåt, men dock inte gått tillbaka och gjort samma uppdelning på alla gamla anläggningstillgångar som har anskaffats innan år 2015.

Denna hantering skriver även kommunen om i redovisningsprinciperna i kommunens årsredovisning. Liksom tidigare år påpekas att, om kommunen inte ska göra en uppdelning i komponenter även på de äldre tillgångarna, behöver en utredning göras kring vilken resultatpåverkan en fullständig övergång till komponentavskrivningar på fastigheter hade fått jämfört med nuvarande avskrivningsplan. Om en sådan resultatpåverkan skulle bedömas vara ej väsentlig, behöver man inte enligt reglerna införa komponentredovisningen för dessa äldre tillgångar.

2.6.2 Bankmedel och lån

- Kommunens bankmedel har under året minskat med 7,0 mkr vilket är hänförligt till investeringsverksamheten, dvs utgifter kommunen har haft i samband med investeringar främst i bredbandsutbyggnaden. Posten har granskats mot engagemangsbrev från banken.

2.6.3 Avsättningar

Kommunens avsättning för avfallsanläggningen Åsbodalen uppgår i bokslutet till 10,8 mkr vilket baseras på den kalkyl som upprättades 2017. Kommunen har under året sett över beräkningen och noterar att avsättningen är för låg. Utifrån utförd beräkning från tredje part vilket skulle öka avsättningen med ca 8 mkr så har kommunen identifierat olika alternativa lösningar till att utföra täckningsarbetet, bl a genom att använda en del material som redan ägs av kommunen. I och med att det saknas ett beslut avseende tillvägagångssättet för överteckningen, så bedömer kommunstyrelsen att det inte kan utföras en tillförlitlig beräkning på avsättningen.

Bedömning

Enligt RKR R9 så ska kommunen värdera avsättningarna enligt bästa uppskattning per balansdagen. Vi har under vår granskning noterat att det finns sju olika alternativ där kommunen vid tid för granskningen inte har använt något av dessa alternativ. Vi bedömer att kommun inte har genomfört en värdering efter bästa uppskattning per balansdagen. Vi kan därmed inte utesluta att det finns ett fel i värderingen av avsättningar i årsredovisningen.

2.6.4 Pensionsavsättningar

- Kommunens pensionsavsättningar har minskat från 10 459 tkr per 2021-12-31 till 10 405 tkr per 2022-12-31 (-55 tkr)
- Kommunen redovisar pensionerna likt tidigare år efter blandmodellen i enlighet med RIPS³

2.7 Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalys beskriver hur verksamhet och investeringar finansierats och hur de har inverkat på verksamhetens likvida ställning.

Den tillämpade modellen synes överensstämma med RKR R13.

Bedömning

Vår bedömning är att kassaflödesanalysen redovisar kommunens finansieringar och investeringar och att kassaflödesanalysen har upprättats i enlighet med gällande rekommendation.

³ Riktlinjer för beräkning av pensionsskuld

2.8 Driftredovisning

Enligt LKBR 10:1 ska driftredovisningen innehålla en redovisning av hur utfallet förhåller sig till den budget som har fastställts för den löpande verksamheten.

Enligt RKR R14 Drift- och investeringsredovisning ska utfall kunna stämmas av mot årsredovisningens övriga delar och fullmäktiges budget.

Bedömning

Vår bedömning är att informationen kring driftredovisningen i årsredovisningen uppfyller kraven i enlighet med lagstiftningen.

2.9 Investeringsredovisning

Enligt LKBR 10:2 ska investeringsredovisningen innehålla en samlad redovisning av kommunens investeringsverksamhet.

Enligt RKR R14 ska utfallet kunna stämmas av mot fullmäktiges budget och plan för investeringsverksamheten. Vidare framgår det att fleråriga pågående och under året avslutade investeringar ska kunna stämmas av samt ska investeringsredovisningen även omfatta kommunala koncernföretags investeringar som fullmäktige tagit ställning till.

Kommunen redovisar investeringarna per investering i den ekonomiska redovisningen.

Kommentar

Investeringsredovisningen har granskats mot budget och utfall för 2022. Investeringsnivån för 2022 uppgår till 10,4 mnkr (f g år 17,2 mnkr), vilket är 6,2 mnkr mindre än budgeterade investeringar för året (f g år 5,2 mnkr högre än budgeterade investeringar). Vi noterar att utfall och budget varierar historiskt sett mellan åren.

Bedömning

Vår bedömning är att informationen kring investeringsverksamheten i årsredovisningen uppfyller kraven på en samlad investeringsredovisning i enlighet med lagstiftningen.

2.10 Sammanställd redovisning

Sammanställda räkenskaper för en kommunal koncern avser enligt LKBR 12:1 en sammanställning av kommunens och de kommunala koncernföretagens resultaträkningar, balansräkningar och kassaflödesanalyser samt noter.

De sammanställda räkenskaperna innehåller förutom primärkommunen även AB Boxholmshus med 100%.

Bedömning

Vi har inte funnit några avvikelser i vår granskning avseende de sammanställda räkenskaperna.

2.11 Övrigt

2.11.1 Tvist

Kommunens pågående tvist med Arla överklagades under året och kommunen väntar nu på att Hovrätten ska ta upp målet.

Kommunen har inte gjort någon avsättning för eventuell förlust.

2.11.2 Leasing

Likt vår rapportering från delåret 2022, noterar vi att kommunen idag ett antal hyresavtal som redovisas som operationell leasing. Vi noterar att kommunen har påbörjat en utredning avseende klassificering av hyresavtal som finansiell eller operationell leasing.

Dag som ovan
KPMG AB

John Johansson
Aukt. revisor